

Grzegorz Dubiel

WYSTĘPOWANIE GRZYBA *GIBELLULA LEIOPUS* (VUIL. EX MAUBL.) MAINS W BESKIDZIE ŚLĄSKIM

The occurrence of fungus *Gibellula leiopus* (Vuil. ex Maubl.) Mains in the Beskid Śląski Mts

ABSTRAKT: W pracy przedstawiono obserwacje dotyczące występowania grzyba *Gibellula leiopus* będącego pasożytem pajaków z terenu Beskidu Śląskiego, z okresu 2006-2014. Omówiono cechy morfologiczne oraz pozycję systematyczną gatunku oraz porównano go do najbliższego znanego gatunku siostrzanego – *Gibellula pulchra*.

SŁOWA KLUCZOWE: *Gibellula leiopus*, *Torubiella arachnophila*, grzyby patogenne dla pajaków, Beskid Śląski

ABSTRACT: The paper presents the 2006-2014 observations on the occurrence of fungus *Gibellula leiopus* which parasitizes on spiders in the area of Beskid Śląski Mts. The species' morphological features and its systematic position were discussed and it was compared to its closer known sister species - *Gibellula pulchra*.

KEY WORDS: *Gibellula leiopus*, *Torubiella arachnophila*, fungi pathogenic to spiders, Beskid Śląski Mts

Wstęp

Gibellula leiopus (Vuil. ex Maubl.) Mains stanowi formę niedoskonałą (anamorfę) grzyba *Torubiella arachnophila* (J.R.Johnst.) Mains z rodziny *Clavicipitaceae* obejmującej liczne gatunki tworzące związki troficzne z bezkręgowcami, roślinami i grzybami. Badania molekularne wykazały, że rodzina *Clavicipitaceae* nie jest jednostką monofiletyczną (nie pochodzi od jednego wspólnego przodka) i spowodowały jej podział na trzy rozdziny: *Clavicipitaceae* s.s., *Cordycypitace-*

ae i *Ophiocordycypitaceae* (Johnson 2006). Rodzaj *Torubiella* obejmuje obligatoryjne pasożyty, głównie pajaków i czerwców, charakteryzujące się tworzeniem powierzchniowych owocników typu perytetcjum leżących na luźnej (subiculum) lub bardziej zwartej (stroma) warstwie strzępek (Kobayashi i Shimizu 1982). Z rodzajem tym związanych jest aż 9 form konidialnych (anamorf): *Gibellula*, *Granulomanus*, *Akanthomyces*, *Paecilomyces*, *Hirsutella*, *Pseudogibellula*, *Lecanicillium*, *Verticillium* i *Simplicillium*. *Gibellula*, *Granulomanus* i *Pseudogibellula*